

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów.

WYPADEK, W WYNIKU KTÓREGO ZOSTAJE POSZKODOWANY UCZEŃ

1. Rozdzielić uczniów i odizolować agresora od ofiary;
2. W przypadku kiedy potrzebna jest pomoc medyczna, uczeń zostaje odprowadzony do gabinetu pielęgniarki szkolnej lub do sekretariatu (jeśli pielęgniarka jest nieobecna);
3. W przypadku poważnych obrażeń zostaje wezwany prawny opiekun dziecka;
4. Jeżeli obrażenia zagrażają życiu i zdrowiu zostaje wezwane pogotowie i poinformowany zostaje prawny opiekun dziecka;
5. W przypadku braku kontaktu z opiekunem prawnym przy dziecku pozostaje osoba upoważniona przez dyrektora;
6. W przypadku udzielenia pomocy medycznej na terenie szkoły wychowawca lub pedagog (psycholog) przeprowadza rozmowę wyjaśniającą;
7. Wychowawca lub pedagog (psycholog) przeprowadza rozmowę ostrzegawczą;
8. Wychowawca, pedagog (psycholog), sekretarz szkoły lub pielęgniarka szkolna informuje o zajściu rodziców agresora i ofiary;
9. Rodzice agresora zostają wezwani do szkoły celem ustalenia działań eliminujących zachowania agresywne ich dziecka;
10. Z rozmowy z rodzicami zostaje sporządzona notatka, którą podpisuje zarówno uczeń jak i rodzic;
11. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego otrzymuje uwagę do dziennika;
12. W przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej dyrektor zgłasza sprawę agresji fizycznej na Policję celem wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec agresora.

WYPADEK, W WYNIKU KTÓREGO NASTĄPIŁO USZKODZENIE CIAŁA UCZNIĄ

1. Nauczyciel, który prowadzi zajęcia niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy;
2. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły;
3. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali;
4. O każdym wypadku dyrektor szkoły lub nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia prawnych opiekunów poszkodowanego ucznia; (w przypadku zajęć lekcyjnych za nauczyciela sprawującego opiekę nad poszkodowanym winno być zorganizowane zastępstwo);
5. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń, np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi przez pielęgniarkę szkolną/sekretarza szkoły, nauczyciel lub dyrektor powiadamiając rodzica o zdarzeniu ustala z nim:
 - ✓ potrzebę wezwania pogotowia,
 - ✓ potrzebę wcześniejszego przyścia rodzica,

- ✓ godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia;
- 6. W przypadku odebrania ucznia ze szkoły przez opiekuna prawnego fakt ten dokumentuje się w dzienniku lekcyjnym jako obecności oraz w zeszycie wyjść w sekretariacie szkoły wpisując datę, godzinę, imię i nazwisko ucznia oraz podpis opiekuna;
- 7. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel lub dyrektor szkoły wzywa pogotowie ratunkowe;
- 8. O wypadku śmiertelnym, ciężkim czy zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący, prokuratora i kuratora oświaty (Rejestr wypadków uczniów);
- 9. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego;
- 10. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone, dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy;
- 11. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia lub imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie;
- 12. Dyrektor szkoły powołuje w drodze zarządzenia członków zespołu powypadkowego (w skład zespołu wchodzi główny specjalista ds. BHP, wicedyrektor, szkolny koordynator ds. BHP). Jeżeli w spotkaniu zespołu nie może uczestniczyć któraś z tych osób, w skład zespołu wchodzi dyrektor szkoły);
- 13. Zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową (przeprowadza wywiad z poszkodowanym uczniem w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga szkolnego, przeprowadza wywiad ze świadkami wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie rozmowa odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga szkolnego, a protokół odczytuje się w obecności ucznia-świadka i jego rodziców, sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku (dotyczy sytuacji określonej w pkt. 8), uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek, sporządza protokół powypadkowy);
- 14. Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się opiekunów poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają ten fakt podpisem w protokole; jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w szkole;
- 15. W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu). Zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu (zastrzeżenia mogą dotyczyć: niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego, sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebrany materiał dowodowy);
- 16. Zastrzeżenia rozpatruje dyrektor szkoły, po rozpatrzeniu zastrzeżeń dyrektor może: zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych albo powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego;
- 17. Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków wg wzoru określonego w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- 18. Dyrektor szkoły omawia z pracownikami szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do zapobiegania im.

POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM, KTÓRY DOKONAŁ SAMOOKALECZENIA LUB PRÓBY SAMOBÓJCZEJ

O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:

- ✓ mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei,
- ✓ mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych,
- ✓ pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów,
- ✓ unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie,
- ✓ zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność,
- ✓ przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań,
- ✓ przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu, itp.,
- ✓ przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.,
- ✓ podejmowanie w przeszłości prób samobójczych,
- ✓ fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo.

1. W przypadku zauważenia u ucznia objawów depresji i/lub zachowania mogącego doprowadzić do próby samobójczej lub samookaleczenia:

- ✓ wychowawca, nauczyciel powinien przeprowadzić rozmowę starając się poznać przyczynę takiego zachowania,
- ✓ poinformować dyrektora, pedagoga szkolnego, rodziców o zaistniałych podejrzeniach,
- ✓ zaproponować rodzicom i uczniowi spotkanie z psychologiem lub innym specjalistą,
- ✓ systematycznie obserwować zachowania ucznia, wspierać go i na bieżąco informować rodziców.

2. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:

- ✓ nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce,
- ✓ zbierają informacje wstępne o okolicznościach zdarzenia,
- ✓ w razie konieczności wzywają pomoc – pogotowie ratunkowe, policję i w czasie tej interwencji dbają, by przebiegała ona spokojnie i dyskretnie,
- ✓ oceniają ryzyko dalszego zagrożenia,
- ✓ informują o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców,
- ✓ chronią ucznia oraz inne osoby przed dodatkową traumą, związaną np. z kontaktem z mediami,
- ✓ przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia odpowiednim instytucjom (np. policji),
- ✓ proponują pomoc psychoterapeutyczną na terenie szkoły lub poza nią.

3. W przypadku kiedy doszło do próby samobójczej lub samookaleczenia na terenie szkoły lub poza nią:

- ✓ udzielić pierwszej pomocy i powiadomić pielęgniarkę szkolną w celu podjęcia dalszych decyzji pod względem medycznym,
- ✓ zawiadomić dyrektora szkoły,
- ✓ wezwać niezwłocznie rodziców,
- ✓ poinformować rodziców o konieczności skorzystania z pomocy specjalistycznej (psycholog, psychiatra dziecięcy),
- ✓ podjąć działania mające na celu zapewnienie uczniowi poczucia bezpieczeństwa, atmosfery życzliwości i wsparcia;
- ✓ powiadomić policję o zaistniałej sytuacji.

4. O próbie samobójczej lub zachowaniu autodestrukcyjnym dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia przez wszystkich nauczycieli;
5. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor, wychowawca, pedagog i psycholog szkolny udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom.

AGRESJA WERBALNA I (LUB) FIZYCZNA MIĘDZY UCZNIAMI, KONFLIKTY PODCZAS PRZERW:

1. Nauczyciel dyżurujący/wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą;
2. Nauczyciel dyżurujący/wychowawca przeprowadza rozmowę ostrzegawczą;
3. Uczeń, który kilkakrotnie dopuścił się zachowania agresywnego otrzymuje uwagę do dziennika;
4. O powtarzającej się sytuacji agresji słownej lub fizycznej zostaje poinformowany dyrektor, pedagog (psycholog) oraz rodzice;
5. Podczas spotkania z rodzicami i uczniem przedstawione zostają konsekwencje agresji werbalnej/ fizycznej, sporządzona zostaje notatka, którą podpisują rodzice i uczeń;
6. Jeżeli zachowania agresywne powtarzają się zastosowanie mają kary przewidziane dla uczniów w statucie szkoły;
7. W przypadku poważnego naruszenia godności osobistej dyrektor zgłasza sprawę agresji werbalnej/ fizycznej na Policję celem wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec agresora.

Agresja fizyczna

1. Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska:
 - ✓ w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie,
 - ✓ mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami,
 - ✓ powiadomić pielęgniarkę szkolną (jeśli taka jest potrzeba), pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły oraz powiadomić wychowawcę oraz rodziców (opiekunów prawnych) agresora i ofiary,
 - ✓ w przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) – wezwać natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych). Wezwania dokonuje pielęgniarka lub psycholog/pedagog lub inny pracownik szkoły znajdujący się w pobliżu.
2. Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej. Ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
3. Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice (opiekunowie prawni) poszkodowanego.
4. Pedagog szkolny/psycholog szkolny i wychowawca klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.
5. Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, uczestnikom zdarzenia i pozostałym osobom wymagającym pomocy oraz wskazać, jak należy radzić sobie w takich sytuacjach,
6. W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia szkoła kieruje sprawę na policję, od postępowania której zależą dalsze losy sprawy

przemocy. Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie i/lub regulaminach szkoły.

Agresja słowna

1. Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska:
 - ✓ powiadomić bezzwłocznie wychowawcę klasy i/lub dyrektora, psychologa/pedagoga,
 - ✓ wychowawca (pedagog lub psycholog) przeprowadza rozmowę z uczniami mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia,
 - ✓ powiadomić rodziców/ prawnych opiekunów o zdarzeniu,
 - ✓ pedagog/psycholog szkolny udziela pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazuje, jak należy radzić sobie w kontaktach z innymi,
 - ✓ w poważnych wypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub ściganego na wniosek poszkodowanego powiadamiana jest policja,
 - ✓ wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie szkoły.

ZNIEWAŻANIE LUB NARUSZANIE NIETYKALNOŚCI CIELESNEJ NAUCZYCIELA PRZEZ UCZNIA:

1. W przypadku znieważenia lub naruszenia nietykalności cielesnej nauczyciela przez ucznia o sytuacji zostaje powiadomiony opiekun prawny, wychowawca oraz pedagog (psycholog);
2. Uczeń, który dopuścił się znieważenia lub naruszenia nietykalności cielesnej nauczyciela otrzymuje uwagę do dziennika;
3. W obecności opiekuna prawnego zostaje przeprowadzona rozmowa ostrzegawcza, uczeń powiadomiony zostaje o konsekwencjach prawnych;
4. Ze spotkania sporządza się notatkę, którą podpisuje uczeń i opiekun prawny;
5. Jeżeli zachowania agresywne powtarzają się zastosowanie mają kary przewidziane dla uczniów w statucie szkoły;
6. W przypadku gdy dziecko nie zaprzestanie zachowań niepożądanych o sytuacji zostaje powiadomiona Policja lub Sąd Rodzinny.

ZNIEWAŻENIE LUB NARUSZENIE NIETYKALNOŚCI CIELESNEJ NAUCZYCIELA PRZEZ OSOBĘ DOROSŁĄ:

1. W przypadku znieważenia lub naruszenia nietykalności cielesnej nauczyciela przez osobę dorosłą nauczyciel o fakcie tym informuje dyrektora placówki;
2. Z rozmowy zostaje sporządzona notatka;
3. Nauczyciel ma prawo zawiadomić Policję o fakcie znieważenia lub naruszenia nietykalności cielesnej;
4. Dyrektor szkoły ma obowiązek zawiadomić Policję o fakcie znieważenia lub naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela – funkcjonariusz publicznego.